

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ఆచార్యద్వాత్రింశత్ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ఆచార్యద్వాత్రింశత్ ॥

శ్రీకోశం జ్ఞానముద్రాం కరసరసిజయోర్భిభ్రదత్యంతరుచ్యా
తిష్ఠన్ పద్మాసనే యస్స నలినతులసీమాలికో వేంకటేశః ।
వేదాంతాచార్యవర్యః కవికథకఘటాకేసరీ సర్వతంత్ర
స్వాతంత్ర్య శ్రీమదాత్మా సకరుణనయనస్సన్నిధతాం సదా మే ॥ 1 ॥

మానార్థం మహతాం మలీమసథియాం వైదేశికాం దేశికం
వందేఽహం సతతం యదీయమతులం శ్రీమానితీమం మనుం ।
పూర్వాచార్యకృతీః కలౌ భువి నృణాం బ్రూహీతి సంపృచ్ఛతే
రాజ్ఞే శ్రీశ ఉపాదిశద్వృషగిరౌ శ్రేయః ప్రదోఽసావితీ ॥ 2 ॥

వేంకం వేదశిరోగురోః పదయుగాంభోజం సదా భావయే
నిస్సౌహిత్యసుధాత్మకం విమలధీసందాయకం జ్ఞానినాం ।
యల్లాభార్థమనంతసూరిమతులం స్వప్నే వృషాద్రీశ్వరో
వైశ్వామిత్రజమాజుహావ సరమో ఘంటాప్రదానోత్సుకః ॥ 3 ॥

కంజస్యాఙ్ఘ్రియుగస్య పత్రసమతాం ప్రాప్తాఙ్ఘ్రినాం తతిః
శ్రీ వేదాంతగురూత్తమస్య సతతం చిత్తే లసేన్మామకే ।
యం లబ్ధం వృషభూమిభృతృతిహరేః ఘంటామయం ప్రాపితా
గర్భం ద్వాదశభిర్బభార జననీ తోతా శుభైర్థాయనైః ॥ 4 ॥

టంకం యద్వృజినోపలస్య నిగమాంతార్యస్య పాదాంబుజం
వజ్రచ్ఛత్రరథధ్వజామృతఘటాద్యామండితం భావయే ।
యో వర్షే విభవే నభస్య ఉదితః కాంచ్యాం శుభే విష్ణుభే
బ్రాజత్యస్మదభీష్టదో వృషగిరిశ్రీశస్య తీర్థోత్సవే ॥ 5 ॥

నాథోఽహం కవివాదికేసరిగురోర్జంఘాయుగం శ్రేయసో
 గత్స్యే శ్రీశకలాచికేషుధివర శ్రీకాహలీసన్నిభం |
 యో రామానుజసూదపౌత్రదుహితుస్సూనుర్భవత్యద్భుతః
 శ్రీరామానుజవాదిహంసజలభృన్నామ్నో గురోస్స స్వసుః || 6 ||

థాభాకాంతిమురోజవిభ్రమనిభం జానుద్వయం సంస్మరా -
 మ్యాత్మజ్ఞానదదర్పణం పదజషామామ్నాయచూడాగురోః |
 యో బాలోఽపి స మాతులో వరదగుర్వాఖ్యస్య మోదావహో
 జ్ఞానాత్తేన తతో వ్యలోకి కృపయా సాశీర్వచోఽనుగ్రహం || 7 ||

ఆర్యో వేదశిరోగురోస్సనియమోహల్యారుద్వయం సంస్తువ -
 న్న్యాస శ్రీకుశలాభిషేచనకృతస్తద్ధస్తినో హస్తభం |
 యః పిత్రా కృతజాతకర్మముఖసత్కర్మోపనీతస్తథా
 సాంగాధ్యాయ ఉపావహత్య దయితాం ప్రాపాథ కామాన్ స్వకాన్ || 8 ||

కల్యాణం స్మరణాద్ధిశేన్మమ కటీదేశస్తయీమస్తకా -
 చార్యస్యామలకోమలాద్దిరుచిరః శ్రీవాససా వేష్టితః |
 వింశత్యబ్ద ఉపాగమత్తు నిఖిలా విద్యాస్సకాశాద్గురోః
 వేదాంతాన్నిజమాతులస్య నిఖిలాన్ యోఽయం రహస్యాన్యపి || 9 ||

విశ్వాసం దిశతాన్మహాంతమిహ మే వేదాంతసూరేః కటీ -
 దేశస్యోపరిభాగ ఇందుధవలస్వాదూత్తరీయోజ్జ్వలః |
 యః కాంచ్యాం కమలాపతిం చ వరదం సంసేవ్య నిత్యం స్తవాన్
 శిష్యేభ్యోఽభిమతప్రదో వ్యతనుత ప్రీత్యా లసద్దర్శనః || 10 ||

తారార్థం విశదీకరోతు నిగమాంతార్యస్య నాభిః పయో -
 ధేరావర్తసమద్యుతిర్భుజగరాట్ప్రీపత్తనే వీశితుః |
 కారుణ్యాప్తహయాననస్సరపతేరాజ్ఞావశాద్యః స్తుతీః
 పంచాశత్ ప్రభృతీరపీతరనుతీర్ధుర్వాదిహంతాఽకరోత్ || 11 ||

కిం తస్యోదరబంధనో మమ ధియస్సద్గోచరో రాజతే
 సత్తైకాలికబుద్ధిసూచకవలిశ్రేణ్యా తతో నిర్గతః |
 స్తుత్వా గోపపురీపతిం చ వరదం దీపప్రకాశాదికాన్
 పంచాశత్ ప్రముఖాన్ ప్రబంధనికరానన్యాంశ్చ యో నిర్మమే || 12 ||

కర్తవ్యం విమలం కరోతు కరుణామావర్షతస్తస్య మ -
 య్యామ్నాయాంతగురోర్మనః ప్రపదనే మూర్ధాభిషిక్తం బుద్ధైః |
 యః కౌబేరదిశం ప్రపద్య ఘటికాద్రీశం స్తువన్ వేంకట -
 క్షాభృచ్ఛ్చ శమథాభిగమ్య కరుణాస్తోత్రం శతం చాకరోత్ || 13 ||

కేచిచ్ఛ్చ శకృపాం పరే తు జగదుర్జ్ఞానం నిదానం గతే -
 రామ్నాయాంతగురోర్వయం తు సుకృపాం చేతోఽర్థయామోఽనిశం |
 యోఽసావుత్తరదేశభాసురహరీన్నాథాన్నిషేవ్యాదరాత్
 విద్యారణ్యమథాజయత్త్యణవసుః కాంచీప్రదేశే పునః || 14 ||

సంతోషం ప్రదదాతు మేఽస్య సదురో వైరాగ్యమార్గే సదా -
 బ్జాక్ష శ్రీ తులసీపవిత్ర విలసన్మాలాభిరామోదరం |
 శ్రీరంగే పరవాదిశాస్త్రివిధయే సేనేశితా శాసనం
 దత్త్వా స ప్రజిఘాయ యస్య నికటే కైశ్చిద్బుద్ధైః ప్రార్థితః || 15 ||

రీణత్వం నియమే హతాం మదుచితే శ్రీశంఖచక్రే గురోః
 బాహ్వోర్మూలసుచిహ్నితే శ్రుతిశిరశ్చూడార్యనామ్నశ్చుభే |
 యః శ్రీరంగనిధేర్విధాయ నితరాం శ్రీమంగలాశాసనం
 భట్టార్యక్రమతోఽన్యవాదిన మథో జిత్వా తథా నిర్మమే || 16 ||

వేదాంతం విశదీకరోతు మమ తద్వ్యాఖ్యానముద్రాకరః
 ప్రజ్ఞాస్వర్దుమపల్లవః శ్రితసుధీవర్గే ఘటీయంత్రభః |
 యో ద్రాగీశత ఆగమాంతగురుతామాగాదుపన్యస్య యో
 రంగేశాద్రమయా చ తాం నిఖిలసత్తంత్రస్వతంత్రాభిధాం || 17 ||

దామ్నో మోచయతాద్భవాత్సపది మాం శ్రుత్యంతసూరేః కరః
 ప్రజ్ఞావారిధివిద్రుమారుణఘృణిస్సత్పుస్తకో యః పురా |
 అస్తోకాహవకృష్ణమిశ్రమజయత్సంకల్పసూర్యోదయాత్
 త్రింశద్వారవితీర్ణభాష్యమదదాత్కావ్యాంజయడ్డిండిమాన్ || 18 ||

తాంతం మామరిభిస్సదాక్షనివహైరాశ్వాసయేత్ సోక్తిభిః
 తత్కంఠశృరణాగతం విమలసచ్ఛంఖచ్ఛవిర్భాసురః |
 యస్సంసేవ్య చ దాక్షిణాత్యభగవద్గేహాన్చరద్వేషిణం
 చోల శ్రీరమణాన్ గతోఽగమదథో కాంచీం దదత్సద్ధికాం || 19 ||

చారిత్రం విమలం దదాతు మమ తద్వక్తం సరోజోపమం
 రమ్యాక్షి శ్రుతినాసికాస్మితలసత్సుభూర్ధ్వపుండ్రాదికం |
 యః కల్యంతు నరేంద్రగర్వశమనః శ్రీ వేంకటాద్రీశ్వరం
 సంసేవ్యాథ విచిత్రవాజివదనః శ్రీరంగమాగాత్పునః || 20 ||

యత్యుత్తంసమతేఽద్య మాం తదధరస్సమ్యక్ ప్రతిష్ఠాపయేత్
 బింబాదేరధరత్వదో ద్వయమనోరుచ్ఛారణాత్సంస్ఫురన్ |
 తత్తద్దేశనివాసినామభిమత్తైర్గంధైర్ముదం యోఽదిశత్
 నిత్యాచారపరోఽకరోద్వరగురూన్ హస్తీశముఖ్యాన్ సతః || 21 ||

వర్గే మాం దురితస్య హింసనకృతో ముహ్యంతమాశ్వాసయేత్
 తన్నా సాశ్వసిత్తైస్సరోజసురభిశ్చాంపేయసూనాకృతిః |
 బిభ్రద్వైష్ణవపాదుకాం త్వనఘధీర్యో హస్తినాథాజ్ఞయా
 ప్రాప శ్రీవరదాహ్వాయం నళనభోరోహిణ్యుడూత్రం సుతం || 22 ||

యోఽశ్వాధ్యక్షముఖో హరిః పితృదినే విఘ్నావహే సేవితః
 పుత్రాయాఖిలశాస్త్రదో హరిదినే ప్రత్యక్షపద్మాపతిః |
 సద్రక్షారచితేక్షణైరధరితాంభోజైః కటాక్షైరసౌ
 మన్నిత్యాభయసూచకైః ప్రమదదైరార్ద్రాకరోత్వద్య మాం || 23 ||

మేయం సమ్యగిదం తనోతు మమ తన్నేత్రాంబుజం మాధవ -
 స్నిగ్ధం స్వాయతమర్థినామభిమతే బద్ధాదరం సత్యపం |
 యో రాత్రౌ కృతపాదుకాదశశతో రంగేశకారుణ్యతః
 ప్రాపత్సత్కవివాదిపంచముఖతాం తం ప్రార్థ్య నిశ్శాత్రవం || 24 ||

సంగం పాపనివర్తకం నియమయేత్తద్భూయుగం మాం సతాం
 సచ్ఛాయం సుమతిప్రియస్య ధనుషః స్వీయో రహస్యాదికృత్ |
 వ్యాఖ్యాకృచ్ఛరకోపముఖ్యవచసాం సర్వజ్ఞసింహాయ స -
 ద్రాజ్ఞే తత్త్వహితాత్మకాని రచయన్సాక్షాని యః ప్రాహిణోత్ || 25 ||

నిత్యం తచ్ఛ్రవణద్వయం నిజమనుం జ్ఞానాభివృద్ధిప్రదం
 మజ్జప్తం సతతం శృణోతు మధురం శ్యాద్యక్షరజ్ఞాపితం |
 యో రంగాధురి శక్తిమంగళగతః శ్రీలక్ష్మణోపద్రవాత్
 దుర్వర్ణస్య నతస్య తస్య శుచితాకృత్తిర్థతోఽదాత్సుతం || 26 ||

ధత్తాం వైష్ణవసంపదం మయి తరాం పుణ్యం లలాటం గురో -
 రష్టమ్యర్థసువర్ణచంద్రధవళాకారోర్ధ్వపుండ్రోజ్జ్వలం |
 సేవార్థానుగతోఽథ రంగనగరే వీతే తులుష్కైస్సుతౌ
 టీకాం తస్య సుదర్శనార్యవచసా యః ప్రాప పూర్వస్థితం || 27 ||

తాం చూడాం కవివాదికేసరిగురోర్ధ్యాయామి కేశైర్వృతాం
 వక్త్రాంభోజమధువ్రతైరివ హరేర్మూర్తైః కటాక్షైరివ |
 నత్వా యాదవగిర్యధీశమపి తం నుత్వా నిజస్థానగో
 యో ధన్యావకరోత్సుదర్శనసుతౌ చోక్త్యాఽభయార్థస్తుతిం || 28 ||

సమ్యగ్ద్వాదశభిస్సుధాంశుధవళైరుచ్ఛోర్ధ్వపుండ్రైర్లసన్
 భాతాన్మే హృది వేదమస్తకగురుర్యజ్ఞోపవీతోజ్జ్వలః |

రంగేశం కురుకాధిపం వృషగిరౌ స్థాస్నుం చ యం గోపణా
చార్యప్రాప్తితమాత్తసన్నిధిమథ శ్రుత్వాఽఽప రంగం స్వకైః || 29 ||

దాసం మామభివీక్ష్వ భూరి కృపయా సంతాప దుఃఖచ్ఛిదా
పాపౌఘాద్వినివర్తయేత్స మతిదః శ్రీ వేంకటేశో గురుః |
అజ్ఞాతం మతిమానినాం ప్రణమతాం జ్ఞాతం రహస్యత్రయీ -
సారాఖ్యం నిజనిర్మితం మయి పరం బ్రహ్మాద్య సూల్లాసయేత్ || 30 ||

హృద్యం స్తోత్రమిదం విధాయ నిగమాంతార్యస్సదంగీకరో -
త్వానమ్రానితరాంశ్చ లక్ష్మణముఖాన్ రక్షన్ కటాక్షైస్తథా |
యస్సోమ్యోర్జగపూర్ణిమాతిథివరే శ్రీదివ్యపర్యంకికా -
మారుహ్యోవతి చిత్తగః ప్రణమతోఽద్యార్యాత్మనా చావనౌ || 31 ||

దివ్యం యతోక్తదీపం దధురథ చ దదుర్బ్రహ్మతంత్ర స్వతంత్రా -
చార్యాద్యా యత్సుతోఽపి ప్రబలతరమతీన్ ద్రిక్షు జిత్వా కుబుద్ధీన్ |
కాంచ్యాం యం ఫాల్గునేఽగాజ్జయశరది తిథౌ కృష్ణసప్తమ్యుపేతే
సోఽయం వేదాంతసూరిర్జయతు దిశి దిశి భ్రాజదాత్మీయలక్ష్మీః || 32 ||

|| ఇతి ఆచార్యద్వాత్రింశత్ సమాప్తా ||